

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za tujce plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Levstikova slavnost v Velikih Laščah.

Dolenjska, glede prometnih sredstev zane-marjena in pozabljena, mora ta svoj nedostatek čutiti tudi na drugo stran, v tem namreč, da nema toliko in tacihi veselici, kakor druge pokrajine slo-venške, ležeče ob železnični progi. Letos obrnilo se je Dolenjski v tem oziru na bolje, kajti imela je že dve veliki in sijajni veselici. Prva bila je v do-lenjskem glavnem mestu, ko se je blagoslovila ozi-roma razvila zastava „Dolenjskega Sokola“, druga pa včeraj, ko se je v Velikih Laščah, torej skoro v središču onega blizu dve štirjaški miljji obsejajo-čega ozemlja, kjer se po izreku Levstikovem govori najboljša in najlepša slovenščina, svečano razkril spomenik prerano umrlemu Levstiku.

Ponašati se smemo, da smo baš glede Lev-stika bili točni in tako brzo vršili dolžnost svojo, kakor še ne pri nobenem naših slavnihi velmož. Dve leti še ni preteklo, odkar se je ločil od nas in že smo mu postavili krasen spomenik na grob, vrhu tega pa tudi v rojstvenem kraju na javnem mestu prelep spomenik, ki priča, kako vedó hvaležni ro-jaki ceniti zasluge njegove.

Da smo glede Levstika bili tako točni, je pač izredna zasluga odbora za Levstikov spomenik. Ta odbor, kateremu je bil na čelu g. notar N. Len-ček, je pač vzgledno deloval. V razmerno jako kratkem času nabral je po dobrovoljnih doneskih lepo vsoto, omislil spomenik, priredil slavnost, in z jako živahno reklamo skrbel za to, da zanimanje ni opešalo, marveč, da je bilo dan na dan intenzivneje.

Le tako bilo je mogoče, da je včeraj v Velike Lašče prihitelo toliko častilcev Levstikovih in sploh navzlic neugodnej oddaljenosti toliko naroda iz bliž-njih in daljnih krajev in da se je slavnost vršila Levstiku in narodu povsem dostojno.

Kolika je bila udeležba, razvidi se najbolje iz tega, ako navedemo vsa društva in korporacije, ki so pri tej slavnosti bile zastopane po odposlancih. Zastopali so:

Mesto Ljubljano: župan Grasselli in cesar-ski svetnik Murnik.

Čitalnico Ljubljansko in čitalnični pevski zbor dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

Družbo sv. Cirila in Metoda dr. Vošnjak. Glasbeno Matico: dr. Ferjančič. Pisateljsko društvo: dr. Vošnjak, A. Žumer. Društvo Pravniki: dr. Majaron. Narodni dom Ljubljanski: prof. Pleteršnik, dr. Starč.

Krajcarsko društvo: E. Lah, dr. Stare. Matico Slovensko: prof. Levec, J. Kersnik Grasselli in Lah.

Kmetijsko društvo: predsednik ces. svet Mur-nik in tajnik G. Pirc.

Dramatično društvo: dr. Ivan Tavčar, dr. Starč.

Akad. društvo „Slovenija“: Kušar, Blei-weis vitez Trsteniški.

Akad. društvo „Triglav“: Šifrer Auton in Več Hinko.

Sokola Ljubljanskega: Ivan Hribar.

Sokola Dolenjskega: Ignacij Klinc.

Sokola Tržaškega: Grebenec Alojzij, Josip Abram Paternost Karol.

Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani: A. Žumer.

Slov. pevsko društvo „Slavec“: Ig. Valen-tinčič.

Slov. pevsko društvo na Ptui: dr. Gros.

„Bralno društvo“ v Žužemperku: Pehani in dr. Volčič.

Kranjsko čitalnico: notar V. Globočnik in Metodij Pirc.

Slovenske bicikliste: Koželj.

Gasilno društvo v Žužemperku: Koncilijska.

Gasilno društvo Dolenja vas: Ig. Merhar.

Gasil. društvo Stari trg: Mlekuž in Mlakar.

Gasilno društvo Brdo: Rahne.

Ribniško-laško strelsko društvo: okr. sodnik Šuflaj.

Delavsko pevsko društvo: Fr. Sakser.

Vrhnjsko čitalnico: notar Komotar.

Borovniško bralno društvo: Ivan Majaron, Dragotin Žitnik.

Tržaško čitalnico: Hinko Viličič, Ivan Mankoč.

Čitalnico v Šent Vidu nad Ljubljano: Miro-slav Tomc.

Koroške Slovence: Jakob Hočevnar v Veli-kovci.

Čehe: Tomek.

Narodni dom v Novem Mestu: Krajec.

Čitalnico v Škofji Loki: Jak. Hafner.

Kamniško čitalnico in „Liro“: Dav. Novak.

Občino Ribnico: Fr. Erhovnic.

Občino Soderšica: J. Drobnič.

Občino Bloke: Ivan Modic.

Občino Lož: Lah.

Občino Mala Vas: Janez Stih, Fr. Brdavs.

Občino Turjaško: J. Zgonc, Janez Sterle.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Dalmatinski deželni zbor se je v soboto zaključil. Zborovanje bilo je kratko, a vender so večkrat Dalmatinci pokazali, da hočejo energično braniti pravice narodnosti hrvatske. Tudi je več poslancev izrekalo željo po zjedinenju s Hrvatsko.

Vseučiliščno društvo v Solnogradu ima 1707 članov in 57.000 gld. premoženja. Tako se razvidi iz podatkov ki so se predložili v poslednji seji centralnega odbora. Pritožbe Lienbacherjeve na katoliškem shodu, da katoličani preslabo podpirajo to podjetje, neso stvari nič koristile. Nam se celo dozdeva, da dejanski ne podpirajo tega podjetja, niti oni, ki so na katoliškem shodu se nauduševali za katoličanstvo. Baš ta slab uspeh pa tudi kaže, da se ne čuti taka potreba katoliškega vseučilišča.

S pokojnim generalom Filipovičem se je raz-govarjal **hrvatski** domoljub Folnegović v Karlovih Varih, ko je general bil poslednji pot v toplicah. Baron Filipović se je izrazil, da ne odobrava vla-danja na Hrvatskem, da pa Hrvatska more uspevati le v Avstriji. Folnegović zagotavlja, da se je Fili-pović čutil povsem Hrvata. — Umrli je minister za Hrvatsko, Koloman pl. Bedeković v Hinterbrühlu pri Dunaji. Pokojnik je bil že 70 let star. Bil je dva-krat minister za Hrvatsko, nekaj časa pa ban hr-vatski.

Vnanje države.

Danes jutraj prišel je **avstrijski** cesar v Berlin pohodit **nemškega** vladarja. Temu pohodu pripisuje se velika politična važnost, ker je nekako dopolnilo k pohodu italijanskega kralja v Berlinu. Posebno veselje je pa ta dogodek vzbudil že v nem-

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XIV.

(Dalje.)

„Tako, Světluška, lepo proti ognju, morebiti te vidim zadnjikrat. Ne vem — ne vem, tako piha kakor takrat! — Moje dekle prihaja po-me — slišiš Světluška? Moj Bog, kaj ti tu pravim! — In vender so to njene oči, njen obraz, njeni lasje — ali me ne poznaš več, Marijička? Ali je temu že toliko let? — Saj je to od včeraj; danes jutraj odšli so Francozi... In ti si jim se izmuznila, ušla... le poglej me dobro: jaz sem, jaz... niti pričakati te ne morem! — Marijička!“

Adamec dvignil se je za mizo, razprostrl roki in hotel nekoga objeti, a zopet omahnil je nazaj, kakor bi ga nogi ne mogli držati.

„Mej njimi bili so Bavarci, imeli so svetlo-modne suknje, jezdecí imeli so na glavah šleme. —

Jednega bi poznal še danes. A prišel je prepozno, že je bila mrtva, že ni govorila... A še danes bi mu padel k nogam in sneg bi mu obrisal z obutve s svojimi ustmi. Ali slišiš Světluška? — Zagnal se je z golo sablo mej nje, dvignil jo je od tal, dal mi je v roko, in potem so šli Bavarci in Francozje dalje Trije pa so ostali tu in vrane izključvale so jim na borovcih jezike, izključvali oči, razrili z ostrimi kljuni obraze do kosti... A kaj je vse pomagalo, ko mi je v naročji nevesta umirala!“

Vetri iz gozdov uprli so se z vso silo v streho na Adamčevi koči, ogenj na ognjišči se je razpršil, a takoj močnejše vsplopal.

„V nedeljo tretji oklic, v torek svatba, Mari-jička! To bomo zavriskali, to si bomo napijali, to bomo zaplesali.“

Mladenka pristopila je k starcu, vzela mu z glave čepico položila mu na bele senci roko in se naklonila k njemu. Ni se ga bala. Potem pa mu je pogladila s čela razmršene lase.

Prsi Adamčeve dvigale so se težko, vrelo je močno pod njimi. Oči so se nagloma zapirale, in bela glava povešala se je nehote, okrog uvelih, modrih ust zibal se je tih, miren nasmeh.

„Striček? — Spametujte se! — Hitim po otca!“

Naglo odprle so se dveri in ustopil je s tihim ko-rakom visok mož ves s snegom pokrit opiraje se ob gorjačasto palico. Obstal pa je na pragu, zata-juje v prsih dihanje, in oči, katere si je moral še-le z levico otreči, pogledale so za mizo k starcu, čegar povesujočo se glavo je skušala mladostna devotka z vso močjo zadržati s svojima rokama. Prišlec pri vratih se ni niti ganil.

Starec za mizo je močno vzdrtel, kakor bi se bil zbudil iz trdnega spanja, ustal, vzdignil glavo, oprl se ob steno in motne oči njegove obstale so prodirno na tujci.

„Večni Bog! — Pozdravljeni pod mojo streho, pojdite mi podat roko, jaz danes ne morem! — Od kje pa ste se vzeli, gospod moj! Prinesli so vas vetri, saj vem — na mojo svatbo ste prišli!“

Světluška je odskočila a o pogledu na tujega moža je vzdrtela, spoznala pa ga je takoj. Bil je Refunda. Šel je v Jiřice prenočevat; moral je mimo Adamčeve koč, zagledal je v sobi luč, čul govor in zato je obstal.

„Poglej, devotka, to je tvoj varuh, a star je že, suh kakor smrt in suknjo ima kakor berač...“

Refundi premaknili so se živci okrog ust.

„Takrat imel je šlem, svetil se mu je kakor

ških krogih, ki se nadejajo, da bode shod vladarjev uplival celo na notranjo politiko naše države.

Poljski narod na Poznanjskem začena odvrčati se od plemstva in katoliškega centra. Prihaja do spoznanja, da plemenitaši in nemški klerikalci dosti ne marajo za narod poljski in povsod branijo le lastne koristi. Plemenitaši so največ zadolženi in so mnogi res težko čakali, da prodajo posestva svoja vladi, da bode ložje širila germanizacijo. Stori pa neso ničesar, da bi se narod poljski obvaroval potujčenja. Nemški klerikalci so se potegovali za Poljake, dokler je trajal „Kulturkampf“ in so jim bili Poljaki dobri zavezniki. Sedaj, ko je pruska vlada katolikom prijaznejša, se pa vodje pruskim katolikom za Poljake malo brigajo. Zaradi tega se nam ni čuditi, da se na Poznanjskem snuje nova meščanska stranka, temmanj, ker je poljska duhovščina tudi postala v narodnih zadevah jako mlačna, odkar imajo Nemca za škofa.

Francoski senat šteje 300 članov. Po francoskem zakonu pa ne smejo vsi senatorji biti sodci državnega sodišča. Izključeni so vsi, ki so pozneje voljeni, nego se je senat konstitucional kot državno sodišče, potem ministri in pa kateri se neso udeležili vseh sej državnega sodišča. Boulangerja bode sodilo 270 senatorjev, ker jih je v prvi seji več manjkalo. Obravnave državnega sodišča so se pričele. V prvih sejah utemeljil je generalni prokurator zatožbo, pa ne posebno temeljito. Zatrjeval je, da imajo proti generalu 1200 dokazil. Opisal je obširno agitacijo Boulangerjevo. Priznati moramo, da izmed vseh fakt je najobteževalnejše za Boulangerja, da ne more povedati, od kod je dobival denar. Da je jako potratno živel in da so ga volilne agitacije mnogo stale, je dognana stvar. Zatrjuje se, da denar prihaja iz inozemstva in baš to vzneta sum, da delovanje Boulangerjevo ni pošteno. Generalni državni pravduik je omenil, da je general Boulanger se tudi bil obrnil do Berlinskega ban kirja Bleichröderja, pa brez uspeha. Dokazoval je na dalje, da ima državno sodišče tudi pravico soditi o Boulangerjevih izneverjenjih, ker so v tesni zvezi z njegovim rovanjem proti varnosti države. Posebno novega pa iz govora javnega tožitelja nismo zvedeli. Desničarji hočejo ugovarjati, da senat ni kompetenten soditi Boulangerja, toda njih ugovor bode javljne imel kaj uspeha.

Generalnim guvernejem na **Kreti** imenovan je Šakir paša in začasno tudi vrhovnim vojaškim poveljnikom. Odpotoval je na Kreto v spremstvu nekaterih višjih častnikov. — Odgovori Anglije in centralnoevropskih velevlavstij na grško noto ne bodo Grkov posebno razveselili. Sporazumele so se te velevlavsti, da odklonijo zahteve Grške. Za diplomacijo še sedaj ni nobenega krečanskega vprašanja. Velevlavsti nimajo pravice mešati se v razpor mej Porto in krečanskimi prebivalci. Dale jej bodo razumeti, da bi ne odobraval in ne podpirale grškega posredovanja v tej zadevi. Rusija je pa prijaznejša Grkom. Vsaj iz pisave oficijoznih glasil ruske vlade „Journala de St. Petersburg“ in „Norda“ se da posneti, da Rusija odobrava postopanje grške vlade. Prvemu listu zdi se umestno posredovanje velevlavstij, katero Grška zahteva. Velevlavsti morajo pritiskati na Turčijo, da ne bode ničesar storila, kar bi utegnilo razdražiti kristijane, ker le tako je mo goče, da se ohrani mir. „Nord“ pa posebno hvali Grško, da se je v tej zadevi poprijela inicijative in trdi, da le vzajemno posredovanje velevlavstij more ohraniti mir. Vidi se torej, da velevlavsti v tem vprašanju neso jedine in baš zagadel utegnejo nemiri na Kreti postati nevarni za evropski mir.

Dopisi.

Iz Krškega okraja 8. avgusta. [Izv. dop.] (Okrajna učiteljska konferencija.) Učiteljstvo „Kr-

solnce, imel je sabljo, imel zlate rese, imel modrosukneno suknjo z zlatimi gumbi...“ Kam ste deli vse to, moj gospod? — In tako hitro ste se postarali... Slišite? Obešenci se še zibljejo na borovcih... Stopite bliže, gospod moj, poljubim vam roki, vaš dolžnik sem še! Da takrat niste preje prišli! — Kje ste se vender zjutraj zapoznili...“

Refunda stopil je v senco, da bi mu ne bilo videti v obraz.

„Idi domov, Svētluška, — izroči otcu pozdrav in reci mu, da bom danes prenočeval pri Adamci. Moja pomoč mu bo potrebna. — Idi, zlato dete, že je zunaj gosta tema in grozen dež... Sicer niti domov ne prideš.“

„In vi bodete tu pri njem ostali?“

„Bom, Svētluška!“

„In mu bodete pomagali?“

„Vse, dete zlato, je v rokah božjih!“

„Refunda se je nekako čudno nasmehnil.

Vi vender toliko veste in toliko znate.“

Refunda čutil se je v duhu, da je bila danes devovka tako zgovorna z njim.

„Pusti ga, Svētluško, dremati začena, počil se bo... Morebiti mu preide. — Ali je že dolgo bolan?“

škega šolskega okraja“ je imelo svojo redno letno učiteljsko skupščino dne 3. t. m. v Krškem šolskem poslopju pod predsedništvom svojega okrajnega šolskega nadzornika. Poročilo nadzornikovo o šolstvu splošno in obče je trajalo 1½ uro. —

O „važnosti pravilnega govora v ljudski šoli v vzgojnem in poučnem oziru“ je temeljito in prav zanimljivo razpravljaj Leskovski nadučitelj g. Medič. Njegov referat je bil s prav primernimi humorističnimi opazkami zasoljen, kar ga je še posebno zanimljivega napravilo. — Želeti bi pač bilo, da bi se po vseh naših šolah odpravili pogosto nahajajoči se grdi lokalizmi, kakor tudi vsi dijalekti ter naj bi se vse to nadomestilo s čisto slovenščino. Sleherni učitelj naj ima vedno pred očmi mladino učiti lepega in čistega domačega jezika. Ko bodo otroci videli, da učitelj hoče tako imeti, a ne drugače, se bodo temu kmalu privadili.

„Pismeno delitev“ je razjašnjeval obširno g. dr. Romih, pokazavši se tem izvrstnega metodika v matematiki. Njegovo obravnavanje je navzoče učiteljstvo poslušalo z največjo pozornostjo. Prav hvalni smo g. dr. Romihu, da je blagovolil to koristno zadevo v ljudski šoli prevzeti, kajti vsak učitelj ve, da mu ravno pismena delitev zlasti z več števili dela največ preglavice. —

Kar se tiče „izbora in razdelitve učne tvarine iz realij“ za posamezne razrede in oddelke raznih kategorij ljudskih šol v našem okraju, so razni poročevalci neso še popolnoma sporazumeli. Zato bode posebni odsek to stvar še reševal ter o tem poročal prihodnjič. Sicer pa smo tega mnenja, da se v Ljubljani ne bodo veliko ozirali na naše izdelke in priporočila. Glavna stvar je, da učitelj vzame tvarino, ki se nahaja v ta namen v dotičnih šolskih berilih. Ako je to storil, smemo tudi reči, da je svojo nalogo rešil povsem povoljno in častno.

Knjige ostanejo stare za vse šole Krškega okraja. Jako burna razprava je nastala ob določitvi raznih zvezkov v ljudski šoli. Ta je hotel „Grubauerjeve“ imeti druge „Brettenhoferjeve“ in nekateri zopet „Musilove“. Zadovoljni bodimo, ako imajo šolarji sploh sešitke za uporabo! Pred vsem je gledati na dober in trpežen popir, naj bodejo zvezki že od tega ali onega založnika. Za Grubauerjeve zvezke moramo pa že zato biti, ker jih ima v svoji zalogi tudi „Narodna šola“.

V „stalni odbor“ so bili izvoljeni stari odborniki; v „knjižnični odbor“ pa namesto g. nadučitelja A. brama g. dr. Romih in namesto gospice Mihel gospica Schmidinger, ostali so stari.

V okrajni šolski svet so učitelji volili svojim zastopnikom g. ravnatelja meščanske šole Iv. Lapajneto.

Od pojedinih nasvetov se je vsprejel z večino glasov oni, tikajoč se „preložitve veličih šolskih počitnic v našem okraju“. To je bilo že jedenkrat skleneno in so bili odložili... Upamo, da se ta važna zadeva prej ko mogoče reši ugodno po željah gg. učiteljev!

Omeniti nam je še prošnje, ki so jo vsi učitelji podpisali za izboljšanje materialnega stanja do preslavnega deželnega zbora. Ljudski učitelji in vzgojitelji le prosimo: a) „Upravljajo naj se

„Od onega časa, kar ni nočni čuvaj, meša z dne na dan, in danes —.“

„Adamec ni več nočni čuvaj?“

„In otec tudi ne več sodnik.“

Refunda povsili je za trenotek glavo in se zamislil.

„Saj se bomo jutri o tem pogovorili... Mej tem se napiši, Svētluška — lahko noč!“

Refunda stal je sam v sobi, z Adamcem. Sedel je njemu nasproti, uprl na njega ostre oči gledal mu v upali, nekako odreveneli obraz nekaj časa, pokimal nekolikokrat z glavo, potem podprl si z levico čelo in se pogreznil v misli. Videti je bilo, kakor bi bil popolnoma pozabil, kar je pretrpel na poti do Jiřic, da ga sneg mrazi do kosti, da so čevlji skozi in skozi premočeni in da od jutra ni imel nič toplega v ustih.

„In da bodo trakovi lepo široki! Ali razumete, fantje? In prepletite jim grive! — In dobro jih morate spodbadati, naj lete kakor ptici! Saj bodete za to pili, da se bodete potili! — Hej, mladenči! Za pet zlatov sem si najel gosli in klarinet — pravim!“

Adamec vzdigoval je za mizo roko, kakor bi

nam službe tako, da ima učitelj novinec po izstopu iz učiteljskega 400 gd. Po dovršeni preskušnji učiteljske sposobnosti naj se pa učitelji pomikajo tekom 5tih let v više plačilne razrede (500 — 600 — 700 gld.) brez ozira na kraj in kategorijo dotične šole. Poleg tega naj se povsodi skrbijo po možnosti za prosta učiteljska stanovanja — in če nitega, naj se jim dovolizato primerna stanarina.

b) „Dovoli naj se nam 10% starostne doklade dejanske plače, kar učitelji že mnogo let uživajo po družih deželah.“

Uvaževaje svojo skromnost v prošnji se nadejamo, da preslavni deželni zbor to sklepečo rano zaceli v tem zmislu, ker le jedino tako uravnavanje plač bilo bi pravilno in pošteno! Prosimo tedaj ugodne rešitve!

Predno skončam, naj le še omenim, da je g. predsednik ok. učiteljski skupščini zborovanje zaključil ob 1½ ure popoldne! Skupnega obeda se je udeležila dobra polovica učiteljstva, kjer smo bili postreženi z dobro jedjo in prav dobrim vinom! —

Z Dolenjskega 8 avgusta. [Izv. dop.] Na slovenskem Štajerskem so pred dosti leti slovenski domoljubi posojilnice-zadruga z neomejenim poroštvom snovali, pred par tedni odprli so v Celji Južno-štajersko hranilnico. S tem so odgovorili onim Nemcem, ki društvo snujejo, ki ima namen, na slovenskih mejah zemljišča nakupovati ter jih nemškim ljudem prodajati. Slovenski Štajerci so trdno prepričani, da se z deklamovanjem ne doseže kaj prida, če tujec v gmotnem oziru našega človeka na vrvi drži.

Kaj se na Kranjskem v tem oziru zgodi? Nič. Par posojilnic-zadrug imamo, kranjska hranilnica pa le na posestva kaj prida denarja daje, ki blizu železnice leže. Ne da hranilnica je trdno za bog ve kako dolgo v nemških rokah. Na dolenska posestva ta hranilnica ne da dosti denarja; temveč pa hranilnica Kočevska in ta najrajše po mestih in Slovencem ob mejah okolu Kočevja. V Novomeškem, Kostanjeviškem in Krškem okraju oddala je Kočevska hranilnica v poslednjih letih precej denarja, in reči se mora, da ni treba moledovati in Bog si ga vedi kako klečeplaziti, da se pri njej denarja dobi. — Posojilnice-zadruga so dobre tam, kjer je večji promet, v trgovini, v obrtu; za kmeta so boljše hranilnice, ki tako hitro denar ne potirjajo; zadruga ne morejo pustiti denarja dolgo zunaj, ker le na osobnem kreditu posojila slone. Kdor torej na to misli, da bo posojeni denar čez dlje časa vrnil, išče si rajši hranilnice, ki z realnim premoženjem računata. Na Dolenjskem pa je dosti takih in zaradi tega ima na Dolenjskem Kočevska hranilnica lepo polje. Ne vem, če sem prav slišal, ali se ne snuje v Ljubljani mestna posojilnica? G. urednik, vprašajte, kaj neki ista dela, da ne zagleda tako dolgo belega due.

S Krke 8. avgusta. (Toča.) Včeraj popoldne ob polu treh privlekli so se od severa črni oblaki s strašnim bobnenjem. Začela je padati kakor orehi debela toča in v malo minutah bilo je vse belo. Jedno sem nalašč zvaljal in je tehtala obilno tri dekagrame.

hotel ž njo udariti po mizi, a ni mogel. Takoj mu je vselej omahnila na klop.

„Adamec! — Slišite? Spametujte se!“

Refunda je potresel je starega moža.

„Slecite kožuh, ulezite se, postljano imate.“

„Oh, moj gospod, ne ve se, kako sem vesel, da ste tu, a povejte mi vender kje in kako ste se tu vzeli!“

„Ali me ne poznate, Adamec? — Refunda sem!“

„Refunda — Refunda! Bog ve, kje je tega konec! Vi ste oni Bavarec, oni dragonec, oni častnik, vi ste dali one lopove obesiti... Brez vas bi jo ugonobili, umorili jo, a neso je onečastiti in zato povedem v torek mojo nevesto k oltarju. Kvēt pojde za očina, vi gospod za pričo.“

„Le pogledite me prav... Jaz sem Refunda.“

„Lažete, gospod! Zanikajte mi, da nese oni Bavarec, ki je šel skozi to vas pred... ne vem že, koliko let je temu, včasih zdi se mi, kakor bi bilo danes zjutraj... Zanikajte mi, da neso takrat hoteli zažgati Jiřic in da jim nese vi zažugali z vrjo... Zanikajte mi to, in jaz vam porečem, da lažete nesramno!“

(Dalje prih.)

Toča uničila vse pridelke, ki so še na polji, posebno turšico, proso in ajdo, ki so glavni pridelek dolenjskega kmeta. Ti pridelki so letos kaj lepo kazali, a zdaj ne bomo dobili nič. Detelo je tako stolklo in pomešalo s prstjo, da je ne bode mogoče obrniti v prid. Še danes ob 11. uri dopoldne bi lahko nagrabil cel voz toče pod kapom. Več ticev se nabaja ubitih. Toča ubila je tudi več domačih golobov. Ženske, ki so bile ne polji, je toča obtolkla močno po rokah in obrazu, da je jim tekla kri.

Ta nesreča je kmeta tem huje zadela, ker se je družega žita letos le malo pridelalo. Bil ga je podjedel črv. Ječmena smo manj pridelali nego posejali, pšenica je slaba. Kje boče vzel kmet denar, da poplača davke in poravná malo dolgove, s čim se bode preživel po zimi. Lahko si mislite, da so ljudje jake potrti.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

II.

3. a. gusta.

Šah perzijski je torej zdaj prva osoba v Parizu. On je važnejši od razstave, ker si ne ogleduje on nje, ampak razstava in vse kar se v njej živega giblje, gleda njega. Zatorej je tudi umestno, da se pečam jaz v svojih pismih prej ž njim, kakor pa z razstavo samo.

Včeraj popoldne napotil sem se iz svojega hotela proti razstavi. Ni treba hoditi peš, saj so Parižani skrbeli za prijetno vožnjo, ki je jako poceni: s tramvajem ali z omnibusem se pride od vsakega kraja Pariza do razstave za 15 santimov, to je blizu 6 kr. Za te bore novce lahko se voziš več ko uro, ter si ogledaš lep red ulic z visokega mesta, namreč s strehe omnibusov. Bili so vsi vozovi preobloženi, komaj sem dobil sedež po dolgem čakalju. Brezštevilna množica vrvela je pa še peš, da najde pristop v razstavo pri jedne od šestih velikih vrat, kjer je povsod strašna gneča. Pa kako bi tudi ne bilo gneče in stiskanja, ko vemo iz službenih poročil, izišlih danes v časopisih, da je bilo včeraj plačujočih obiskovalcev 312.600.

Kar se tiče ustopnine, je prav po ceni: tarifa je 1 frank do 5. ure zvečer, a potem dvojna, ta večer pa je bila petorna. Sicer je pa lahko dobiti ustopnice ob navadnih dneh po ulicah od raznih azioterjev po 45 santimov, to je 20 novč. In kaj vse se vidi za ta denar, ki ga v nas moraš plačati še v prosti panorami. Res moram reči, da za tako malo denarja še nikdar nesem videl kaj tako krasnega, in sploh mislim, da ga ne bom videl več za noben denar. Opisati bo to malo težko, a podrobnosti povedati je celo nemogoče. Naj zadostuje samo kratek pregled.

Šel sem, ali pravo za pravo vzdignili so me z „ascenseurjem“ v Eifflov stolp. Kak utisek napravi na človeka ta velikan, o tem so pisala mnogo sposobnejša peresa; jaz o tem družega ne morem reči, kakor to: kar si je mogla živa otroška fantazija domišljevati, kadar so nam pripovedovali o Babilonskem stolpu, to je sto- in tisočkrat nadkriljeno pri pregledu Eifflovega stolpa. Ni to kolos, ni to nekaj strašansko — visokega, ampak vitko, tanko, nežno, prijetno za oko, ki tako lahko sledi od naj dolenje krepke podloge do sinjih visočin. Popel sem se zdaj samo do prvega nadstropja, to je 60 metrov, da moram od tukaj bolje videti, kajti od družega nadstropja, ki je 120 metrov, se gotovo ne vidi množica in mesto razstave tako dobro, kakor od tukaj; kamo še-le iz najgorenjega do 300 metrov visokega nadstropja. Iz prvega nadstropja gledalo se je na množico kakor na gomazeče mravljišče. Do tu gori se ne čuje nobeden navaden glas, samo trušč, a skupno kričanje naroda, ki je pozdravljal predsednika Carnota pri njegovem prihodu, čulo se je kakor bobnenje iz velike daljine. Posebno pa je bilo slišati živahnega peždravljanja, ko je prišel „kralj kraljev“ Naster-Eddin. Pač je prijetno, da trušč ne moti gledalca, ko se pred njegovimi očmi odpira tako krasen prizor.

Bil je še dan, ko sem se začel sprehajati po hodniku okolu stolpa. Tudi tukaj je bilo nad tisoč ljudij, pa nam ni bilo nič tesno, ker na vseh treh nadstropjih je prostora za 10.000 osob. Ko sem od zdolaj gledal na stolp, zdelo se mi je, kot da bi mravlje lazile po njem, to je prava prisposoba mej človekom in tem velikanom. Ko gledam sedaj doli, zdi se mi, kot bi bilo mravljišče baš pod stolpom. Ljudje so posedali povsod po travi okolu, ne brigajoč se za one nizke pregraje, ki ločijo pota od

vrtnih nasadov. Vse je bilo polno; donesli so seboj jesti in piti, pogrnili malke prtice, okolu njih so se nabrale cele družine, pa so jeli in pili in „dobre volje bili“. Te skupine so se gledale od gorej ravno tako, kot da bi sedeli pisani metulji po zelenej travi, najkrasneje bilo je videti tedaj, ko se je začela električna razsvetljava.

V centralnem paviljonu so bili zbrani: predsednik republike z gospo in ministri, ravnatelj razstave Berger, prefekt policije itd. Ko so se pojavili na balkonu, začela je množica klicati: „Vive la république! Vive Carnot! Vive le shah!“ To se je razlegalo, kakor bučanje hudournika od jedne strani Martovega polja do druge. Mej tem so skakali vodometi, osvetljeni od vrha Eifflovega stolpa z reflektovano električno lučjo, bengalični ognji so se zapulili na vseh straneh, na tisoče in tisoče električnih svetilk je gorelo na samem stolpu, kakor tudi na Trokaderu in na krovih drugih važnejših stavb. Ob jednem seje čulo pri Tuillerijah pokanje topov, zapalil se je velik bengaličen ogenj, pokalo in prskalo je tam na vse strani, — s čemer so hoteli posnemati požar tega zgodovinsko znamenitega poslopja.

Lep utisek so napravila tudi drevesa, na katerih so bile rudeče svetilke obešene. To je priličilo rožnemu grmovju, kadar je v najlepšem cvetu. A vse to se je vršilo v najlepšem redu; nikjer nereda, niti nesreče, povsod veselje in naudušenje.

To je bila zares jedna od „1001 nočij“, kakršnih še sam šah ni videl, pravijo, da še tudi nij sanjal kaj takega. Bil je iznenaden, očaran. Kaj še le naj potem jeden od nas drugih smrtnih poreče? ako je bil šah očaran, ako so bili vsi Parižani, ki nikakor niso skromni, zadovoljni in so klicali: „magnifique! brillant! excellent!“ to pove več, kakor bi najspretnjeje pero pohvale in občudovanja napisati moglo.

Dostavljam še, da je bilu prekrasna noč, kakor so letos redke v Parizu. A s tem skončujem površen opis večerne slavnosti, prepuščajoč častitim čitateljkam in gg. čitateljem, da popolnijo nedostatke s svojo fantazijo, katerej smejo prepustiti največo svobodo, ne da bi se bali zabresti predaleč.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Naš rojak, korvetni kapitan Karol Schonta, dobil je v znamenje odličnega delovanja v operacijski pisarni mornarskega oddelka v vojnem ministerstvu vojaški zaslužni križec.

— (Osobne vesti.) Gosp. Ivan Svitil, inženier pri deželni vladi, imenovan je nadinženier, stavbinski pristav g. Josip Žužek v Rudolfovem inženierjem državnostavbinskim.

— (Gosp. A. Koblar,) kaplan v Šenčurji pri Kranji imenovan je od deželnega odbora kranjskega duhovnika v prisilni delavnici Ljubljanski.

— (C. kr. strokovna obrtna šola) v Ljubljani bode končala svoje prvo šolsko leto v sredo dne 14. t. m.

— (C. kr. strokovna obrtna šola) v Ljubljani priredila je v svojih prostorih (Virantova hiša) „šolsko razstavo“, ki bode trajala od 11. do uštetega dne 14. avgusta. Ker bomo do razstavi sami priobčili posebno poročilo, zato le opozarjamo občinstvo, naj ne zamudi lepe prilike in naj si ogleda razne risarije in tehnike in naj se samo na lici mesta uveri o prekrasnih uspehih, ki jih je dosegla naša strokovna obrtna šola v kratki dobi jednega leta.

— (Iz Novega Mesta) se nam piše: Postava o občinskem redu za Kranjsko določuje v § 20: Kdor bi se brez postavnega izgovora branil službe, za katero je bil izvoljen, pride v globo, katero deželni odbor lahko do 100 gl. prisodi, če se občinski zastop zategadel oglasi. V našem mestu je bil aprila meseca l. l. nov zastop izvoljen. Izvoljen je bil v prvem razredu tudi dr. Slanc, tukajšnji advokat, ki je že poprej bil tri leta v občinskem odboru. Dr. Slanc letos ni hotel prevzeti častnega mesta odbornika. Naš občinski zastop je predlagal dež. odboru, da se ta mož kaznuje. Slav. dež. odbor mu je naložil kazen 50 gl. (petdeset goldinarjev).

— (Tatje ulomili) so po noči od sobote na nedeljo v Križankih pod stanovanjem oskrbnika c. kr. notarja g. Voka. Škripanje in pilenje vzbudilo je bilo nekaj ljudij, kateri so predrzne lopove hoteli zgrabiti, a so jim jo brzo popihali čez zid.

Na mestu dobili so jedno žago, kloubuk in rokav, katerega je jeden sluga odtrgal uzmoviču. Policija je baje prijela takoj jednega tatu.

— (Nova maša.) Dne 4. t. m. je častiti gospod Janko Munda daroval v Ormoške farne cerkvi prvo sveto mašo. Rojen je v Frankovcih pod Humom, vrlega narodnega kmeta in veleposestnika sin. 100 let je minulo, kar je bil zadnji občan iz Frankovcev posvečen v duhovnika. Pri primiciji, ki jo je imel doma, bilo je do 400 gostov, ki so se ž njim radovali tri dni. V službo pride kot kapelan v Šmartin na Pohorji.

— (Strupena rosa.) Okolu Ormoža proti Ljutomeru se strupena rosa močno širi, ter veliko škoduje vinogradom. Nekateri so si s škropljenjem ohranili vinograde zelene, pa vsi tudi ne. Kam bodo posestniki prišli, ako se ta bolezen ne ustavi? Pozor imeti je treba tudi za škodljivce, ki so se s Hrvaškega semkaj na sadonosno drevje priselili! Prihodnje leto bode vse polno gosenic. Že sedaj je treba obirati njih gnezda itd. Letina drugače ni preslaba in bila bi še bolja, ko bi razne plohe, viharji itd. ne bi toliko škodovali.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. avgusta zvečer. Cesar odpeljal se je danes ob 9. uri zvečer s posebnim dvornim vlakom in velikim spremstvom v Berlin. Dvorni vlak imel je deset vagonov. Na željo cesarjevo ni bilo oficijalnega poslavljanja. Kratko pred 9. uro pripeljal se je cesar in pogovarjal se nekoliko minut s funkcionarji severne železnice in z grofom Kalnokijem in sekcijemskim načelnikom Szögyenyijem, ki sta bila oba civilno oblečena.

Pariz 11. avgusta. Šah odpotoval je v Baden-Baden. Carnot in Spuler spremljala sta ga na kolodvor, kjer sta ga čakala Constans in general Saussier. Šah in Carnot poslovila sta se srčno.

Ustje (Aussig) 12. avg. Cesar vsprejel na kolodvoru načelnike oblastev in mestne dostojanstvenike iz Ustja in Toplic jako milostivo, isto tako tudi odposlanstvo plemstva pod vodstvom kneza Lobkovic. Na praznično okrašenem kolodvoru je cesar zajutrkoval potem mej naudušenimi klici dalje potoval.

Nidersedlitz 12. avgusta. Avstrijski cesar, nadvojvoda Fran Ferdinand in Kalnoky dopoldne ob 9. uri semkaj dospel, saksonski kralj in principi Jurij in Ivan Jurij, Miroslav Avgust vsprejeli ga najsrečneje, množica ljudstva pozdravljala simpatično. V gorskem dvorcu v Pillnitzu, kjer sta kraljica in princesinja Matilda najvišjo gospodo najsrečneje pozdravili, bil je obiteljsk zajutrek z devetimi kuverti, katerega so se udeležili avstrijski cesar, nadvojvoda Fran Ferdinand, saksonski kralj in kraljica, principi Jurij, Miroslav Avgust, Ivan Jurij, Maks in princesinja Matilda. Maršalskega zajutreka udeležilo se spremstvo.

Berolin 12. avgusta. Navzlic znanim oznanilom, so ulice impozantno okrašene, posebno „Unter den Linden“ in Friedrichstrasse. Na trgu pred dvorcem mogočen baldahin, pod katerim se bode cesar avstrijski peljal v kraljevski dvorec. Mnogobrojna množica vrvi po ulicah, kjer se prodajajo programi svečanosti, praznične izdaje časnikov in podobe cesarja avstrijskega. Avstrijski veleposlanik s častnim spremstvom ob 11. uri odpeljal se v Elsterwerda.

Bodenbach (Podmokli) 12. avgusta. Pri krasnem vremenu cesar ob 3/4 8. uro semkaj dospel in bil na kolodvoru od prisotnih dostojanstvenikov naudušeno povzdravljen. Cesar stopil iz vagona in predstavljali so se mu: Grof Thun s soprogo, več članov plemstva, avstrijski poslanik v Draždanih in avstrijsko-saksonski funkcionarji. Po štirinajst minut trajajočem postanku se je cesar mej naudušenimi klici odpeljal naprej.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrto leta gl. 1.15.

Lasťnina in tisk „Národne Tiskarne“.